

سازمان جهانی گمرک

یادداشت‌های توضیحی

۲۰۱۲

سیستم‌های مانیتورینگ شده توصیف و کدگذاری کالا

به روز رسانی شده تا اجلاس ۵۳ (مارس ۲۰۱۴)

دو به دو ترجمه:

موسسه مطالعات و پژوهش‌های گمرک و تجارت

جلد دوم

قسمت چهارم الی ششم

فصل بیست و یکم الی بیست و هشتم

انتشارات

تجارت بین الملل

عنوان و نام پدیدآور	یادداشت‌های توضیحی ۲۰۱۲ سیستم هماهنگ‌شده توصیف و کدگذاری کالا : /- [سازمان جهانی گمرک] ، تدوین و ترجمه موسسه مطالعات و پژوهشهای گمرک و تجارت ، با نظارت فریده ابراهیمی میانرودی و مهرداد زمانی.
مشخصات نشر	تهران: تجارت بین الملل ، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	ج ۱۰ ، ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	دوره: 978-600-94470-0-8 ، ج ۱: 978-600-94470-1-5 ، ج ۲: 978-600-94470-2-2 ، ج ۳: 978-600-94470-3-9 ، ج ۴: 978-600-94470-4-6 ، ج ۵: 978-600-94470-5-3 ، ج ۶: 978-600-94470-6-0 ، ج ۷: 978-600-94470-7-7 ، ج ۸: 978-600-94470-8-4 ، ج ۹: 978-600-94470-9-1 ، ج ۱۰: 978-600-94472-0-6
وضعیت فهرست نویسی	فبیا
یادداشت	عنوان اصلی: Harmonized Commodity Description and Coding system "Explanatory Notes" fifth edition (2012) - فارسی - انگلیسی.
موضوع	سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا - کالاها - رده بندی
شناسه افزوده	۱. موسسه مطالعات و پژوهشهای گمرک و تجارت ۲. سازمان جهانی گمرک ۳. ابراهیمی میانرودی. فریده. ۱۳۶۴ - ناظر ۴. زمانی. مهرداد. ۱۳۶۰ - ناظر
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ ز/۴۶۰۰ K
رده بندی دیویی	۳۴۱/۷۵۴۳
شماره کتابشناسی ملی	۳۴۵۲۸۵۷

موسسه مطالعات و پژوهشهای گمرک و تجارت

انتشارات تجارت بین الملل

نام کتاب: یادداشت‌های توضیحی ۲۰۱۲ (سیستم هماهنگ‌شده توصیف و کدگذاری کالا)

تألیف: سازمان جهانی گمرک

تدوین و ترجمه: موسسه مطالعات و پژوهشهای گمرک و تجارت با نظارت فریده ابراهیمی میانرودی و مهرداد زمانی

مدیر اجرایی: مهرداد زمانی

طراح جلد: میثم زمانی

ناشر: انتشارات تجارت بین الملل (وابسته به موسسه مطالعات و پژوهشهای گمرک و تجارت)

چاپ اول: ۱۳۹۳

چاپ و صحافی: انتشارات تجارت بین الملل

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

پست الکترونیکی: info@intp.ir | info@irsct.ir

نشانی الکترونیکی: www.intp.ir | www.irsct.ir

تلفن مرکز پخش: ۸۸۰۰۵۴۲۰ - ۸۸۹۳۲۰۵۷-۹

شابک دوره ای: 978-600-94470-0-8

شابک جلد دوم: 978-600-94470-2-2

کلیه حقوق این اثر متعلق به «موسسه مطالعات و پژوهشهای گمرک و تجارت» است و هرگونه چاپ و نشر، بازنویسی، ضبط و تکثیر دیجیتال و یا تکثیر به هر صورت دیگر، منوط به اجازه کتبی از ناشر می باشد.

قیمت دوره: ۷۰۰.۰۰۰ تومان - قیمت مجلد: ۱۰۰.۰۰۰ تومان

مقدمه

این کتاب شامل متن رسمی یادداشت های توضیحی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا (سیستم هماهنگ شده)، همچنین متن یادداشت های توضیحی شماره های فرعی تعیین کننده حدود و مندرجات برخی از شماره های فرعی سیستم هماهنگ شده می باشد (۱*).

هر جا که برای شماره های فرعی، یادداشت توضیحی مقرر شده باشد با علامت (+) پس از متن شماره اصلی نشان داده می شود.

یادداشت های توضیحی سیستم هماهنگ شده به دو زبان رسمی سازمان جهانی گمرک یعنی انگلیسی و فرانسه منتشر شده است. بروز رسانی این یادداشت ها با جایگزینی صفحات جدید ناشی از اصلاحات صورت می گیرد.

(۱*) شماره عنوان قرار گرفته بین علامت [] بیانگر این است که شماره و یادداشت توضیحی مربوطه حذف شده است (برای مثال: شماره [۲۵/۲۷]).

اختصارات و علامات

AC	alternating current	جریان متناوب
ASTM	American Society for Testing Materials	موسسه آمریکایی آزمایش مواد
Bq	becquerel(s)	واحد بکرل
°C	degree(s) Celsius	درجه سلسیوس
cc	cubic centimetre(s)	سانتی متر مکعب
cg	centigram(s)	سانتی گرم
cm	centimetre(s)	سانتی متر
cm ²	square centimetre(s)	سانتی متر مربع
cm ³	cubic centimetre(s)	سانتی متر مکعب
cN	centinewton(s)	سانتی نیوتن
cP	centipoise	سانتی پواز
DC	direct current	جریان مستقیم
eV	electron volt(s)	الکترون ولت
GHz	gigahertz	گیگا هرتز
g	gram(s)	گرم
Gen	general	ملاحظات عمومی
Hz	hertz	هرتز
INN	International Non- Proprietary Name	نام غیر اختصاصی بین المللی
INNMI	International Non- Proprietary Name Modified	نام غیر اختصاصی بین المللی تغییر یافته
IR	infra- red	مادون قرمز
ISO	International Organization for standardization	سازمان بین المللی استاندارد
IUPAC	International Union of Pure and Applied Chemistry	اتحادیه بین المللی شیمی محض و کاربردی
kcal	kilocalorie(s)	کیلو کالری
kg	kilogram(s)	کیلو گرم
kgf	Kilogram force	کیلو گرم نیرو
KHz	kilohertz	کیلو هرتز
km	kilometre(s)	کیلومتر
kN	kilonewton(s)	کیلو نیوتن
kPa	kilopascal(s)	کیلو پاسکال
kV	kilovolt(s)	کیلو ولت
kVA	kilovolt- ampere(s)	کیلو ولت آمپر
kvar	kilovolt- ampere(s)- reactive	کیلو ولت آمپر راکتیو
kW	kilowatt(s)	کیلو وات
l	litre(s)	لیتر
MHz	megahertz	مگا هرتز
m	metre(s)	متر
m-	meta-	متر
m ²	square metre(s)	متر مربع

μCi	microcurie	میکرو کوری
max.	maximum	حداکثر
mg	milligram(s)	میلی گرم
min.	minimum	حداقل
mm	milimetre(s)	میلی متر
mN	millinewton(s)	میلی نیوتن
MPa	megapascal(s)	مگا پاسکال
N	newton(s)	نیوتن
No.	Number	شماره
o-	ortho-	ارتو -
p-	para-	پارا -
Pa.s	pascal second(s)	پاسکال ثانیه
s	second(s)	ثانیه
sec.	second(s)	ثانیه
t	tonne(s)	تن
UV	ultra-violet	ماورای بنفش
V	volt(s)	ولت
vol.	volume	حجم
W	watt(s)	وات
wt.	weight	وزن
%	percent	درصد
x°	x degree(s)	ایکس درجه

مثال ها

1500g/m ²	means one thousand five hundred grams per square metre	یعنی هزار و پانصد گرم بر متر مربع
1000 m/s	means one thousand metres per second	یعنی هزار متر بر ثانیه
(or m/sec.)		
15°C	means fifteen degrees Celsius	یعنی پانزده درجه سلسیوس

راهنمای مندرجات مجموعه

جلد هشتم		جلد ششم		جلد سوم		جلد اول	
شماره اصلی	شماره فصل	شماره اصلی	شماره فصل	شماره اصلی	شماره فصل	شماره اصلی	شماره فصل
۸۲۱۵ - ۸۲۰۱	۸۲	۵۶۰۹ - ۵۶۰۱	۵۶	۲۹۴۲ - ۲۹۰۱	۲۹	۰۱۰۶ - ۰۱۰۱	۱
۸۳۱۱ - ۸۳۰۱	۸۳	۵۷۰۵ - ۵۷۰۱	۵۷	۳۰۰۶ - ۳۰۰۱	۳۰	۰۲۱۰ - ۰۲۰۱	۲
۸۴۶۶ - ۸۴۰۱	۸۴	۵۸۱۱ - ۵۸۰۱	۵۸	۳۱۰۵ - ۳۱۰۱	۳۱	۰۳۰۸ - ۰۳۰۱	۳
جلد نهم		۵۹۱۱ - ۵۹۰۱	۵۹	۳۲۱۵ - ۳۲۰۱	۳۲	۰۴۱۰ - ۰۴۰۱	۴
شماره اصلی	شماره فصل	۶۰۰۶ - ۶۰۰۱	۶۰	جلد چهارم		۰۵۱۱ - ۰۵۰۱	۵
۸۴۸۷ - ۸۴۶۷	۸۴	۶۱۱۷ - ۶۱۰۱	۶۱	شماره اصلی	شماره فصل	۰۶۰۴ - ۰۶۰۱	۶
۸۵۴۸ - ۸۵۰۱	۸۵	۶۲۱۷ - ۶۲۰۱	۶۲	۳۳۰۷ - ۳۳۰۱	۳۳	۰۷۱۴ - ۰۷۰۱	۷
۸۶۰۹ - ۸۶۰۱	۸۶	۶۳۱۰ - ۶۳۰۱	۶۳	۳۴۰۷ - ۳۴۰۱	۳۴	۰۸۱۴ - ۰۸۰۱	۸
۸۷۱۶ - ۸۷۰۱	۸۷	۶۴۰۶ - ۶۴۰۱	۶۴	۳۵۰۷ - ۳۵۰۱	۳۵	۰۹۱۰ - ۰۹۰۱	۹
۸۸۰۵ - ۸۸۰۱	۸۸	۶۵۰۷ - ۶۵۰۱	۶۵	۳۶۰۶ - ۳۶۰۱	۳۶	۱۰۰۱ - ۱۰۰۱	۱۰
۸۹۰۸ - ۸۹۰۱	۸۹	۶۶۰۳ - ۶۶۰۱	۶۶	۳۷۰۷ - ۳۷۰۱	۳۷	۱۱۰۹ - ۱۱۰۱	۱۱
جلد دهم		۶۷۰۴ - ۶۷۰۱	۶۷	۳۸۲۶ - ۳۸۰۱	۳۸	۱۲۰۱ - ۱۲۰۱	۱۲
شماره اصلی	شماره فصل	۶۸۱۵ - ۶۸۰۱	۶۸	۳۹۲۶ - ۳۹۰۱	۳۹	۱۳۰۲ - ۱۳۰۱	۱۳
۹۰۳۳ - ۹۰۰۱	۹۰	۶۹۱۴ - ۶۹۰۱	۶۹	۴۰۱۷ - ۴۰۰۱	۴۰	۱۴۰۴ - ۱۴۰۱	۱۴
۹۱۱۴ - ۹۱۰۱	۹۱	۷۰۲۰ - ۷۰۰۱	۷۰	۴۱۱۵ - ۴۱۰۱	۴۱	۱۵۲۲ - ۱۵۰۱	۱۵
۹۲۰۹ - ۹۲۰۱	۹۲	جلد هفتم		۴۲۰۶ - ۴۲۰۱	۴۲	۱۶۰۵ - ۱۶۰۱	۱۶
۹۳۰۷ - ۹۳۰۱	۹۳	شماره اصلی	شماره فصل	۴۳۰۱ - ۴۳۰۱	۴۳	۱۷۰۴ - ۱۷۰۱	۱۷
۹۴۰۶ - ۹۴۰۱	۹۴	۷۱۱۸ - ۷۱۰۱	۷۱	جلد پنجم		۱۸۰۶ - ۱۸۰۱	۱۸
۹۵۰۸ - ۹۵۰۱	۹۵	۷۲۲۹ - ۷۲۰۱	۷۲	شماره اصلی	شماره فصل	۱۹۰۵ - ۱۹۰۱	۱۹
۹۶۱۹ - ۹۶۰۱	۹۶	۷۳۲۶ - ۷۳۰۱	۷۳	۴۴۰۱ - ۴۴۰۱	۴۴	۲۰۰۹ - ۲۰۰۱	۲۰
۹۷۰۶ - ۹۷۰۱	۹۷	۷۴۱۹ - ۷۴۰۱	۷۴	۴۵۰۴ - ۴۵۰۱	۴۵	جلد دوم	
-	۹۸	۷۵۰۸ - ۷۵۰۱	۷۵	۴۶۰۲ - ۴۶۰۱	۴۶	شماره اصلی	شماره فصل
-	۹۹	۷۶۱۶ - ۷۶۰۱	۷۶	۴۷۰۷ - ۴۷۰۱	۴۷	۲۱۰۶ - ۲۱۰۱	۲۱
		۷۷۰۰ - ۷۷۰۰	۷۷	۴۸۲۳ - ۴۸۰۱	۴۸	۲۲۰۹ - ۲۲۰۱	۲۲
		۷۸۰۴ - ۷۸۰۱	۷۸	۴۹۱۱ - ۴۹۰۱	۴۹	۲۳۰۹ - ۲۳۰۱	۲۳
		۷۹۰۱ - ۷۹۰۱	۷۹	۵۰۰۷ - ۵۰۰۱	۵۰	۲۴۰۳ - ۲۴۰۱	۲۴
		۸۰۰۷ - ۸۰۰۱	۸۰	۵۱۱۳ - ۵۱۰۱	۵۱	۲۵۳۰ - ۲۵۰۱	۲۵
		۸۱۱۳ - ۸۱۰۱	۸۱	۵۲۱۲ - ۵۲۰۱	۵۲	۲۶۲۱ - ۲۶۰۱	۲۶
				۵۳۱۱ - ۵۳۰۱	۵۳	۲۷۱۶ - ۲۷۰۱	۲۷
				۵۴۰۸ - ۵۴۰۱	۵۴	۲۸۵۳ - ۲۸۰۱	۲۸
				۵۵۱۶ - ۵۵۰۱	۵۵		

فهرست مندرجات جلد دوم

قسمت چهارم

مواد غذایی آماده: نوشیدنی‌ها، مشروبات الکلی و سرکه؛ تنباکو و بدل تنباکوی عمل آوری شده

۲۱	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۱
۲۲	نوشیدنی‌ها، مشروبات الکلی و سرکه	۱۵
۲۳	باقیمانده ها و آخال صنایع غذایی: علوفه آماده شده حیوانات	۲۹
۲۴	تنباکو و بدل تنباکوی عمل آوری شده	۴۳

قسمت پنجم

محصولات معدنی

۲۵	نمک، بوکسیت، خاک و سنگ: مواد گچ کاری، آهک و سیمان	۵۱
۲۶	سنگ های معدنی، سرباره و خاکستر	۸۹
۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری؛ موم های معدنی	۱۱۵

قسمت ششم

محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع مربوطه

۲۸	یادداشت های قسمت	۱۴۱
	مواد شیمیایی معدنی: ترکیبات آلومینا، فلزات قیمتی، فلزات خاکی نادر، عناصر یرتوزا یا ایزوتوب ها	۱۴۳

فصل ۲۱

فرآورده‌های خوراکی گوناگون

یادداشت‌ها.

۱. این فصل موارد زیر را شامل نمی‌شود:
 - (الف) سبزیجات مخلوط شماره ۰۷/۱۲؛
 - (ب) بدل‌های قهوه بو داده دارای قهوه به هر میزان (شماره ۰۹/۰۱)؛
 - (ج) چای طعم دار (شماره ۰۹/۰۲)؛
 - (د) ادویه یا سایر محصولات شماره‌های ۰۹/۰۴ تا ۰۹/۱۰؛
 - (هـ) فرآورده‌های غذایی غیر از محصولات مشروح در شماره ۲۱/۰۳ یا ۲۱/۰۴. از نظر وزنی دارای بیش از ۲۰ درصد سبزیجات، گوشت، ضایعات گوشت، خون، ماهی یا سخت پوستان، نرم تنان یا سایر بی‌مهرگان آبی‌زی یا هر ترکیبی وابسته به آنها باشند (فصل ۱۶)؛
 - (و) مخمرهای عرضه شده به عنوان دارو یا سایر محصولات شماره ۳۰/۰۳ یا ۳۰/۰۴؛
 - (ز) آنزیم‌های آماده‌شده شماره ۳۰/۰۷.
۲. عصاره‌های بدل‌های اشاره شده در یادداشت ۱ (ب) فوق در شماره ۲۱/۰۱ طبقه‌بندی می‌شوند.
۳. در شماره ۲۱/۰۴، منظور از عبارت "فرآورده‌های مرکب هموزنیزه" فرآورده‌هایی است که متشکل از یک مخلوط کاملاً هموزنیزه شده از دو یا چند ماده اصلی از گوشت، ماهی، سبزیجات، میوه یا میوه‌های سخت پوست بوده، برای خرده‌فروشی به عنوان غذای کودک یا برای استفاده در ظروف میوه‌ای، ظروفی که وزن خالص آنها از ۲۵۰ گرم بیشتر نباشد عرضه می‌شوند. برای استفاده از این تعریف، از مقایسه با مواد که ممکن است به عنوان چاشنی، نگهدارنده یا اهداف دیگر به مخلوط اضافه شده باشند، صرف نظر می‌شود. این قبیل فرآورده‌ها ممکن است حاوی مقدار اندکی از تکه‌های قابل مشاهده مواد تشکیل دهنده باشند.

۲۱/۰۱ - عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌ها، از قهوه، چای یا ماته و فرآورده‌هایی بر مبنای این محصولات یا بر مبنای قهوه، چای یا ماته؛ کاسنی بو داده و سایر بدل‌های قهوه بو داده و عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌های وابسته به آنها.

- عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌های قهوه و فرآورده‌هایی بر مبنای این عصاره‌ها، اسانس‌ها یا کنسانتره‌ها یا بر مبنای قهوه:

۲۱.۱/۱۱ -- عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌ها

۲۱.۱/۱۲ -- فرآورده‌هایی بر مبنای عصاره‌ها، اسانس‌ها یا کنسانتره‌ها یا بر مبنای قهوه

۲۱.۱/۲۰ - عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌ها، از چای یا ماته و فرآورده‌هایی بر مبنای این عصاره‌ها، اسانس‌ها یا کنسانتره‌ها یا بر مبنای چای یا ماته

۲۱.۱/۲۰ - کاسنی بو داده و سایر بدل‌های قهوه بو داده و عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌های وابسته به آنها

این شماره موارد زیر را شامل می‌شود:

(۱) عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌های قهوه. اینها ممکن است از قهوه واقعی (اعم از کافئین گرفته شده یا نشده) یا از مخلوطی از قهوه واقعی و بدل‌های قهوه به هر میزان درست شده باشند. آنها ممکن است به شکل مایع یا پودر، معمولاً بسیار کنسانتره شده باشند. این گروه شامل محصولات موسوم به قهوه فوری می‌شود. این قهوه ای است که دم شده و آب آن گرفته شده یا دم شده و سپس منجمد و در خلاء خشک شده است.

(۲) عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌های چای یا ماته. این محصولات، با اندکی تغییر، مشابه محصولات اشاره شده در پاراگراف (۱) می‌باشند.

(۳) فرآورده‌هایی بر مبنای عصاره، اسانس یا کنسانتره قهوه، چای یا ماته پاراگراف‌های (۱) و (۲) فوق. اینها فرآورده‌هایی بر مبنای عصاره‌ها، اسانس‌ها یا کنسانتره‌های قهوه، چای یا ماته هستند (و نه خود قهوه، چای یا ماته) و شامل عصاره‌ها، غیره، یا نشاسته افزوده یا سایر کربوهیدرات‌ها می‌باشند.

(۴) فرآورده‌هایی بر مبنای قهوه، چای یا ماته. این فرآورده‌ها، از قهوه، چای یا ماته، عبارتند از:

(الف) "خمیرهای قهوه" متشکل از مخلوط قهوه آسیاب شده، بو داده یا چربی‌های گیاهی و گاهی سایر مواد، و

(ب) فرآورده‌های چای متشکل از مخلوطی از چای، پودر شیر و شکر.

(۵) کاسنی بو داده و سایر بدل‌های قهوه بو داده و عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌های وابسته به آنها. اینها تمام انواع محصولات بو داده‌ای هستند که هنگام دم شدن با آب داغ یا اضافه شدن به قهوه، جانشین یا شبیه قهوه می‌شوند. این محصولات گاهی به عنوان "قهوه" ای توصیف می‌شوند، که جلوی نام ماده اصلی آورده می‌شوند (برای مثال، "قهوه" جو، "قهوه" مالت، "قهوه" بلوط).

کاسنی بو داده از طریق بو دادن ریشه کاسنی (سیکوریم ایتیبوس از گونه ساتیوم) شماره ۱۲/۱۲ بدست می‌آید. رنگ آن قهوه‌ای مایل به سیاه است و طعمی تلخ دارد.

سایر بدل های قهوه بو داده عبارتند از آنهایی که از چغندر قند، هویج، انجیر، غلات (بویژه جو، گندم و چاودار)، لپه، دانه های باقلای مصری، بلوط های خوراکی، دانه های سویا، هسته خرما، بادام، ریشه قاصدک یا شاهبلوط بدست می آیند. این شماره همچنین شامل مالت بو داده می شود چنانکه به طریقی عرضه گردد که مشخصاً به عنوان بدل قهوه استفاده شود.

این محصولات ممکن است به شکل توده، گرانول یا پودر، یا به صورت عصاره های مایع یا جامد عرضه شوند. همچنین ممکن است آنها با یکدیگر یا با مواد دیگر (برای مثال، نمک یا کربنات های قلیایی و غیره) مخلوط شوند و ممکن است در انواع گوناگون ظروف عرضه گردند.

این شماره موارد زیر را شامل نمی شود:

- (الف) بدل های قهوه بو داده حاوی قهوه به هر میزان (شماره ۰۹/۰۱).
- (ب) جای مزه دار شده (شماره ۰۹/۰۲).
- (ج) کارامل، کلاسیک های کاراملیزه و قندهای کاراملیزه (شماره ۱۷/۰۲).
- (د) محصولات فصل ۲۲.

۲۱/۰۲ - مخمرها (فعال یا غیرفعال): سایر میکرو ارگانیسم های تک سلولی، مرده (اما به غیر از واکسن های شماره ۳۰/۰۲): بکینگ پودرهای آماده.

۲۱۰۲/۱۰ - مخمرهای فعال

۲۱۰۲/۲۰ - مخمرهای غیرفعال: سایر میکرو ارگانیسم های تک سلولی، مرده

۲۱۰۲/۳۰ - بکینگ پودرهای آماده

(الف) مخمرها

مخمرهای این شماره ممکن است به حالت فعال یا غیرفعال باشند.

مخمرهای فعال معمولا تخمیر را تسریع می بخشند. آنها اساسا از برخی میکرو ارگانیسم ها (تقریبا منحصر از نوع ساکارومایسس) تشکیل شده اند که در جریان تخمیر الکلی تکثیر می شوند. مخمرها همچنین ممکن است از طریق جلوگیری تقریبا یا کامل تخمیر، بر اساس فرایند هوادهی تولید شوند.

مخمرهای فعال بارتند از:

(۱) مخمر آبجو، در خوره های تخمیر آبجو تشکیل می شود. به صورت خمیر یا جامدی قهوه ای مایل به زرد عرضه می شود معمولا برای تخمیر تلخ رازک و بوی آبجو است.

(۲) مخمر تقطیری. این مخمر در حبه تخمیر برای مثال، از دانه، سیب زمینی یا میوه، در دستگاه های تقطیر تولید می شود. خمیری کرم رنگ سفت است که به حسب محصول مورد استفاده در تقطیر، بوی آن متغیر است.

(۳) مخمر نان، از طریق انتشار دانه های مخمر کشت شده با روش خاص تحت شرایط ویژه در یک محیط کربوهیدراتی همچون ملاس ها تولید می شود. معمولا به شکل کنجاله های فشرده شده خاکستری متمایل به زرد (مخمر فشرده) به بازار عرضه می شود. نان بوی الکل دارد. به هر حال، به صورت خشک (معمولا به صورت دانه) یا به صورت مخمر مایع نیز به فروش می رسد.

(۴) مخمر کشت، دانه خالص مخمر آماده شده تحت شرایط آلوده می تواند در آب مقطر یا در ژلاتین و یا در آگار آگار به حال تعلیق در آید. معمولا در مقادیر اندازه گیری شده برای جلوگیری از آلودگی در ظروف در بسته به بازار عرضه می شود.

(۵) مخمر بذر، از مخمر کشت از طریق فرایندهای متوالی تخمیر تولید می شود. بوی "بذرافشانی" مخمر تجاری مورد استفاده قرار می گیرد. معمولا به شکل یک توده مرطوب فشرده شده شکله پذیر یا به صورت یک سوسپانسیون مایع به بازار عرضه می شود.

مخمرهای غیرفعال، که از طریق خشک کردن بدست می آیند، معمولا مخمرهای آبجو، تقطیر یا نان هستند که به منظور استفاده بیشتر در این صنایع به مقدار کم فعال شده اند. آنها برای مصرف انسان (منبع ویتامین ب) یا برای تغذیه حیوانات استفاده می شوند. به هر حال، باید توجه داشت، به سبب اهمیت رو به افزایش شان، این مخمرهای خشک شده به مقدار فزاینده ای به طور مستقیم از مخمرهای فعال آماده مخصوص تولید می شوند.

این شماره همچنین شامل سایر انواع مخمرهای خشک شده می شود (برای مثال، کاندیدا لیپولیتیکا یا تروپیکالیس، کاندیدا مالتوزا) که از مخمرهایی بوجود می آیند که به ساکارومایسس ها تعلق ندارند. از خشک کردن مخمرهایی که در بسترهای دارای هیدروکربن (از قبیل گازوئیل ها یا ان - پارافین ها) یا کربوهیدرات کشت شده اند، بدست می آیند. این مخمرهای خشک منحصر غنی از پروتئین هستند و برای تغذیه حیوانات مورد استفاده قرار می گیرند. معمولا با نام پتروپروتئین ها یا بیوپروتئین های مخمر شناخته می شوند.

(ب) سایر میکرو ارگانیسم های تک سلولی، مرده

این دسته شامل میکرو ارگانیسم های تک سلولی نظیر باکتری و جلبک تک سلولی می شود، که زنده نیستند. از جمله، مواردی که در اینجا طبقه بندی می شوند آنهایی هستند که از طریق کشت در بسترهای دارای هیدروکربن یا دی اکسید کربن بدست آمده اند. این محصولات منحصرأ غنی از پروتئین هستند و معمولا در تغذیه حیوانات مورد استفاده قرار می گیرند.

برخی محصولات این گروه ممکن است به عنوان مکمل های غذایی برای مصرف انسان یا تغذیه حیوان عرضه شوند (به عنوان مثال، به صورت پودر یا به شکل قرص) و ممکن است حاوی مقادیر کمی از مواد جاذب یا تریقی کننده، برای مثال، پایدارکننده ها و آنتی اکسیدان ها باشند. اینگونه محصولات در اینجا طبقه بندی می شوند به شرطی که افزودن اینگونه مواد، ماهیت آنها را به عنوان میکروارگانیسم تغییر ندهد.

(ج) بکینگ پودرهای آماده

"بکینگ پودر" می تواند "طبقه بندی شده در این شماره از مخلوط محصولات شیمیایی (برای مثال، بی کربنات سدیم، اسیدناتریک، کربنات آمونیوم، فسفات ها)، با یا بدون افزودن نشاسته تهیه می شوند. آنها در شرایط مناسب باعث تولید دی اکسید کربن شده و بنابراین در پخت نان برای ورا آمدن خمیر مورد استفاده قرار می گیرند. معمولا در بسته بندی های خف فروش (کیسه، قوطی و غیره) تحت عناوین مختلف به فروش می رسند (بکینگ پودر، مخمر آلاسی و غیره).

از جمله موارد زیر از این شماره مستثنی می شوند:

(الف) آرد غلات خود تخمیر، برای مثال، آرد نان بکینگ پودر اضافه شده باشد (شماره ۱۱/۰۱ یا ۱۱/۰۲).

(ب) مخمر خود هضم کننده (شماره ۲۱/۰۶).

(ج) کشت میکرو ارگانیسم ها (به غیر از مخمرها) و واکسن ها (شماره ۳۰/۰۲).

(د) داروهای شماره ۳۰/۰۳ یا ۳۰/۰۴.

(ه) آنزیم ها (آمیلازا، پپسین، پنیر مایه و غیره) (شماره ۳۵/۰۷).

۲۱/۰۳ - سس ها و فرآورده های آنها؛ چاشنی های مخلوط و ادویه های مخلوط؛ آرد و آرد درشت خردل و خردل آماده شده.

۲۱۰۳/۱۰ - سس سویا

۲۱۰۳/۲۰ - کچاپ گوجه فرنگی و سایر سس های گوجه فرنگی

۲۱۰۳/۳۰ - آرد و آرد درشت خردل و خردل آماده شده

۲۱۰۳/۹۰ - سایر

(الف) سس ها و فرآورده های آنها؛ چاشنی های مخلوط و ادویه های مخلوط

این شماره شامل فرآورده ها، معمولاً دارای ادویه زیاد می شود، که برای طعم دار کردن برخی غذاها (گوشت، ماهی، سالاد و غیره) استفاده می شوند و از مواد گوناگونی تهیه شده اند (تخم مرغ، سبزی، گوشت، میوه، آرد، نشاسته، روغن، سرکه، شکر، ادویه، خردل، مواد طعم دهنده و غیره). سس ها معمولاً به حالت مایع هستند و فرآورده های سس ها معمولاً بصورت بودریایی بوده که فقط لازم است به آنها شیر، آب و غیره اضافه شود تا سس بدست آید.

سس ها معمولاً هنگام پخت غذا و یا سرو غذا به آن افزوده می شوند. سس ها طعم، رطوبت و تضاد در بافت و رنگ ایجاد می کنند. آنها همچنین ممکن است حکم ماده ای را داشته باشند که محتوی غذا هستند برای مثال، سس ولوته برای جوجه خامه ای، مایه ای (سس سویا، سس فلفل قرمز، سس ماهی) هم به عنوان مواد هنگام پخت و هم به عنوان چاشنی سس در مواد استفاده قرار می گیرند.

این شماره همچنین شامل برخی فرآورده ها بر مبنای سبزیجات یا میوه می شود که عمدتاً مایع، امولسیون یا سوسپانسیون هستند و گاهی دارای تکه های قابل روغن، سبزیجات یا میوه هستند. این فرآورده ها با سبزیجات و میوه های آماده یا نگهداری شده فصل ۲۰ تفاوت دارند از این نظر که آنها به عنوان سس، یعنی، به عنوان همراه غذا یا در آماده سازی ظروف غذا مورد استفاده قرار می گیرند، اما به تنهایی برای خوردن در نظر گرفته نشده اند.

چاشنی های مخلوط و ادویه های مخلوط حاوی ادویه از این جهت با ادویه ها و ادویه های مخلوط شماره های ۰۹/۰۴ تا ۰۹/۱۰ تفاوت دارند که آنها نیز یک یا چند ماده طعم دهنده به وسیله اصولی غیر از فصل ۹ را دارا هستند، به میزانی که این مخلوط دیگر ماهیت اصلی ادویه به مفهوم فصل ۹ را نداشته باشد (به یادداشت توضیحی ملاحظات عمومی آن فصل مراجعه کنید).

نمونه هایی از محصولات قرار گرفته در این شماره عبارتند از: مایونز، سس سالاد، سس رنر، سس بولونز (متشکل از گوشت خرد شده، پوره گوجه فرنگی، ادویه جات و غیره)، سس های سویا، سس سرچ، سس پورچستر (معمولاً تهیه شده بر مبنای سس سویای غلیظ، جوشانده ادویه ها در سرکه، با افزودن نمک، شکر، کارامل و خردل)، کچاپ گوجه فرنگی (فرآورده ای که از پوره گوجه فرنگی، شکر، سرکه، نمک و ادویه تهیه شده باشد) و سایر سس های گوجه فرنگی، نمک کرفس (مخلوط نمک آشپزی و دانه های کرفس به خوبی آسیاب شده)، برخی ادویه های مخلوط برای تهیه سوسیس و محصولات فصل ۲۲ (به غیر از محصولات شماره ۲۲/۰۹) آماده شده برای اهداف آشپزی و بنابراین نامناسب برای مصرف به عنوان نوشیدنی (برای مثال، شراب های آشپزی و کنیاک آشپزی).

علاوه بر محصولات فصل ۹ و ۲۰ مذکور در بالا، این شماره موارد زیر را شامل نمی‌شود:

- (الف) عصاره ها و شیرهای گوشت ماهی یا سخت پوستان، نرم تنان یا سایر بی مهرگان آبی (شماره ۱۶/۰۳).
- (ب) سوپ ها و آب گوشت ها و فرآورده های آنها (شماره ۲۱/۰۴).
- (ج) هیدرولیسات های پروتئین، عمدتاً شامل مخلوطی از آمینو اسیدها و کلرید سدیم، که به عنوان افزودنی در فرآورده های غذایی بکار می روند (شماره ۲۱/۰۶).
- (د) مخمر خود هضم کننده (شماره ۲۱/۰۶).

(ب) آرد و آرد درشت خردل و خردل آماده

آرد و آرد درشت خردل از آسیاب و الک کردن دانه خردل شماره ۱۲/۰۷ بدست می آید. این مواد ممکن است از دانه های خردل سفید یا سیاه یا مخلوطی از این دو تهیه شوند. خواه چربی دانه ها گرفته شده باشد خواه نشده باشد یا پوسته ی دانه ها قبل از آسیاب کردن جدا شده باشد یا نشده باشد و صرف نظر از کاربرد در نظر گرفته برای آنها، در همین شماره قرار می گیرند.

این شماره همچنین خردل آماده و بسته بندی شده متشکل از آرد خردل مخلوط شده با مقادیر کمی از سایر مواد (آرد غلات، زردچوبه، دارچین، فلفل، غیره) یا از خمیری مرکب از مخلوط آرد خردل با سرکه، آب انگور یا شراب، که به آن نمک، شکر، ادویه یا سایر چاشنی ها افزوده شده باشد را شامل می شود.

از جمله موارد زیر از این شماره مستثنی می گردند:

- (الف) دانه های خردل (شماره ۱۲/۰۷).
- (ب) روغن ثابت شده خردل (شماره ۱۵/۱۴).
- (ج) کنجاله روغن دانه خردل، یعنی، محصولی که پس از استخراج روغن ثابت شده از دانه های خردل باقی می ماند (شماره ۲۳/۰۶).
- (د) روغن اسانسی خردل (شماره ۳۳/۰۱).

۲۱/۰۴ - سوپ ها و آبگوشت ها و فرآورده های آنها؛ فرآورده های غذایی مرکب هموژنیزه.

۲۱۰۴/۱۰ - سوپ ها و آبگوشت ها و فرآورده های آنها

۲۱۰۴/۲۰ - فرآورده های غذایی مرکب هموژنیزه

(الف) سوپ ها و آبگوشت ها و فرآورده های آنها

این دسته موارد زیر را شامل می شود:

(۱) فرآورده های مخصوص سوپ ها یا آبگوشت ها که فقط نیاز به افزودن آب، شیر و غیره دارند.

(۲) سوپ ها و آبگوشت های آماده مصرف پس از حرارت دادن.

این محصولات معمولاً بر مبنای محصولات گیاهی (آرد، نشاسته، تاپیوکا، ماکارونی، اسپاگتی و نظایر آنها، برنج، عصاره های گیاهی و غیره)، گوشت، عصاره های گوشت، چربی، ماهی، سخت پوستان، نرم تنان یا سایر بی مهرگان آبرزی، پپتون ها، آبگو اسیدها یا عصاره مخمر می باشند. همچنین ممکن است حاوی مقدار قابل توجهی نمک باشند. معمولاً به شکل قرص، قالب، مکعب یا به حالت پودر یا مایع عرضه می شوند.

(ب) فرآورده های غذایی مرکب هموژنیزه

مطابق با یادداشت ۳ این فصل، فرآورده های غذایی مرکب هموژنیزه این شماره آنها را هستند که از مخلوط کاملاً هموژنیزه شده دو یا چند ماده اصلی نظیر گوشت، ماهی، سبزیجات یا میوه تشکیل شده اند، که برای خرده فروشی به عنوان غذای کودک یا برای اهداف رژیمی در ظروف عرضه می شوند که وزن خالص آنها از ۲۵۰ گرم بیشتر نباشد. علاوه بر مواد اصلی، این فرآورده ها ممکن است حاوی مقادیر کمی از موادی نظیر پنیر، زرده تخم مرغ، نشاسته، دکسترین، نمک یا ویتامین ها باشند، که یا برای اهداف رژیمی (رژیم متعادل) یا برای ادویه دار کردن، نگهداری یا برای اهداف دیگر افزوده شده باشند. آنها همچنین ممکن است حاوی تکه های قابل مشاهده از مواد باشند به شرطی که اینگونه تکه ها به مقدار کم وجود داشته باشند، یعنی، ماهیت محصولات را به عنوان فرآورده های هموژنیزه تغییر ندهند.

فرآورده های غذایی مرکب هموژنیزه معمولاً به عنوان غذای کودک مورد استفاده قرار می گیرند و شکل یک خمیر نرم، با قوام متفاوت را می گیرند که یا به طور مستقیم یا پس از گرم کردن به مصرف می باشند. آنها معمولاً در شیشه ها یا قوطی های هوا بندی شده عرضه می شوند که دارای آنها معمولاً به اندازه یک وعده غذایی کامل است.

فرآورده های غذایی مرکب هموژنیزه که به صورت غیر از خرده فروشی به عنوان غذای کودک یا برای اهداف رژیمی، یا در ظروفی که وزن خالص آنها بیشتر از ۲۵۰ گرم نباشد عرضه می شوند، از این شماره مستثنی می شوند. همچنین فرآورده هایی از این نوع که دارای یک ماده اصلی مانند گوشت، آخال گوشتی، ماهی، سبزی یا میوه هستند (معمولاً فصل ۱۶ یا ۲۰)، از این شماره مستثنی می شوند. خواه مقادیر کمی از موادی که برای ادویه دار کردن، نگهداری یا اهداف دیگر افزوده می شوند را داشته باشند یا نداشته باشند.

همچنین موارد زیر از این شماره مستثنی می‌شوند:

- (الف) مخلوط‌های سبزیجات خشک شده (آبگوشت سبزیجات). خواه به صورت پودر باشند یا نباشند (شماره ۰۷/۱۲).
- (ب) آرد، آرد درشت و پودر سبزیجات بنشنی خشک شده (شماره ۱۱/۰۶).
- (ج) عصاره‌ها و شیرهای گوشت. ماهی و غیره و سایر محصولات فصل ۱۶.
- (د) فرآورده‌های غذایی حاوی کاکائو (معمولا شماره ۱۸/۰۶ یا ۱۹/۰۱).
- (هـ) مخلوط‌های سبزیجات شماره ۲۰/۰۴ یا ۲۰/۰۵، حتی اگر گاهی برای تهیه سوپ استفاده شوند.
- (و) مخمر خود هضم کننده (شماره ۲۱/۰۶).

www.ketab.ir

۲۱/۰۵ - بستنی و دیگر یخ های خوراکی، اعم از دارای کاکائو یا بدون کاکائو.

این شماره شامل بستنی، که معمولاً بر مبنای شیر یا خامه تهیه می‌شود و دیگر یخ های خوراکی (برای مثال، شربت، آب نبات چوبی شکرپوش)، خواه دارای کاکائو به هر میزان یا فاقد آن می‌شود. به هر حال، مخلوط ها و مواد اصلی برای بستنی که بر حسب ترکیبات اصلی شان طبقه بندی می‌شوند، از این شماره مستثنی می‌شوند (برای مثال، شماره ۱۸/۰۶، ۱۹/۰۱ یا ۲۱/۰۶).

www.ketab.ir

۲۱/۰۶ - فرآورده‌های غذایی که در جای دیگری مشخص نشده یا طبقه بندی نشده باشند.

۲۱۰۶/۱۰ - کنسانتره‌های پروتئین و مواد پروتئینی تکستوره شده

۲۱۰۶/۹۰ - سایر

به شرطی که در شماره‌ی دیگری از نمائکلاتور پوشش داده نشده باشند. این شماره موارد زیر را شامل می‌شود:

(الف) فرآورده‌هایی برای مصرف. به طور مستقیم و یا پس از فرآوری (از قبیل پختن، حل کردن یا جوشاندن در آب، شیر و غیره)، برای مصرف انسان.

(ب) فرآورده‌هایی که به طور کامل یا نسبی از مواد غذایی تشکیل شده اند، که در تهیه نوشیدنی‌ها یا فرآورده‌های غذایی برای مصرف انسان مورد استفاده قرار می‌گیرند. این شماره شامل فرآورده‌هایی می‌شود که از مخلوط‌های مواد شیمیایی (اسیدهای آلی، املاح کلسیم و غیره) با مواد غذایی (آرد، شکر، پودر شیر و غیره)، منظور ادغام در فرآورده‌های غذایی به عنوان مواد سازنده یا برای بهبود برخی از ویژگی‌های آنها (ظاهر، ویژگی‌های نگهداری و غیره) تشکیل شده اند (به یادداشت توضیحی ملاحظات عمومی فصل ۳۸ مراجعه کنید).

با این وجود، این شماره فرآورده‌های آنزیمی حاوی مواد غذایی (برای مثال، نرم کننده‌های گوشت متشکل از آنزیم پروتئولیتیک دارای دکستران) را شامل نمی‌شود. اینگونه فرآورده‌ها به شرطی که در شماره مشخص تری از نمائکلاتور نیامده باشند، به شماره ۳۵/۰۷ قرار می‌گیرند.

این شماره از جمله موارد زیر را شامل می‌شود:

(۱) پودر برای خامه‌های سرمیز، ژله‌ها، بستنی‌ها یا فرآورده‌های مشابه، اعم از شیرین شده یا نشده.

پودرها بر مبنای آرد، آرد درشت، نشاسته، عصاره‌های حاصل از محصولات شماره‌های ۰۴/۰۱ تا ۰۴/۰۴ (خواه دارای کاکائوی افزوده یا بدون آن، برحسب میزان کاکائوی آنها، در شماره ۱۸/۰۶ یا ۱۹/۰۱ قرار می‌گیرند (به یادداشت توضیحی ملاحظات عمومی فصل ۱۹ مراجعه کنید). سایر پودرها، چنانچه حاوی کاکائو باشند، در شماره ۱۸/۰۶ طبقه بندی می‌شوند. پودرهایی که خاصیت قندهای طعم دار شده یا رنگ شده‌ای را دارند، به عنوان شیرین کننده مورد استفاده قرار می‌گیرند، برحسب مورد، در شماره ۱۷/۰۱ یا ۱۷/۰۲ قرار می‌گیرند.

(۲) پودرهای طعم دهنده برای تهیه نوشیدنی‌ها، اعم از شیرین شده یا نشده، بر مبنای بی‌کربنات سدیم و گلیسیریزین یا عصاره شیرین بیان (به عنوان "پودر کاکائو" به فروش می‌رسند).

(۳) فرآورده‌های بر مبنای کره یا سایر چربی‌ها یا روغن‌های مشتق شده از شیر، به عنوان مثال، برای استفاده، در محصولات خبازی.

(۴) خمیرها بر مبنای شکر، دارای چربی افزوده به میزان نسبتاً زیاد و گاهی، شیر یا میوه‌های سخت پوست، که برای تبدیل مستقیم به شیرینی جات قندی مناسب نیستند اما به عنوان پرکننده و غیره، برای شکلات‌ها، بیسکویت‌های فانتزی، کلوچه‌ها، کیک‌ها و غیره مورد استفاده قرار می‌گیرند.

(۵) عسل طبیعی غنی شده با ژله زنبور ملکه.

(۶) هیدرولیزات‌های پروتئین که عمدتاً از مخلوطی از آمینو اسیدها و کلرید سدیم تشکیل شده، در فرآورده‌های غذایی (برای مثال، جهت طعم دادن) مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ کنسانتره‌های پروتئین که با حذف برخی ترکیبات آرد دانه سویای بدون چربی بدست می‌آیند، برای غنی‌سازی پروتئین فرآورده‌های غذایی؛ آرد دانه سویا و سایر مواد پروتئینی، تکستوره شده مورد استفاده قرار می‌گیرند. به هر حال، آرد دانه سویای بدون

چربی تکستوره شده، خواه برای مصرف انسان مناسب باشد یا نباشد (شماره ۲۳/۰۴) و ایزوله های پروتئینی (شماره ۳۵/۰۴) از این شماره مستثنی می شوند.

(۷) فرآورده های الکلی یا غیرالکلی (نه بر اساس مواد معطر) از نوعی که در تهیه نوشیدنی های الکلی یا غیرالکلی گوناگون بکار می روند. این فرآورده ها را می توان از ترکیب عصاره های گیاهی شماره ۱۳/۰۲ با اسید لاکتیک، اسید تارتاریک، اسید سیتریک، اسید فسفریک، نگهدارنده ها، مواد کف کننده، آب میوه ها و غیره بدست آورد. این فرآورده ها (به طور کامل یا تا اندازه ای) حاوی مواد طعم دهنده هستند که معرف یک نوشیدنی خاص می باشند. در نتیجه، نوشیدنی مورد نظر را معمولاً می توان به آسانی با رقیق کردن محصول با آب، شراب یا الکل، با یا بدون افزودن، برای مثال قند و یا گاز دی اکسید کربن بدست آورد. برخی از این محصولات به طور خاص برای مصرف خانگی تهیه می شوند؛ آنها همچنین به طور گسترده در صنعت بکار می روند تا از حمل و نقل غیرضروری مقادیر زیاد آب، الکل و غیره جلوگیری کنند. همانگونه که گفته شد، این فرآورده ها برای مصرف به عنوان نوشیدنی در نظر گرفته نشده اند و بنابراین می توان آنها را از نوشیدنی های فصل ۲۲ متمایز کرد.

فرآورده های انواع مورد استفاده در تهیه نوشیدنی ها، بر اساس یک یا چند ماده خوشبو از این شماره مستثنی می شوند (شماره ۱۳/۰۲).

(۸) قرص های خوراکی بر مبنای عطرها یا طبیعی یا مصنوعی (برای مثال، وانیلین).

(۹) شیرینی ها، صابون ها، تصفیه ها (به ویژه، برای بیماران دیابتی) که به جای شکر، حاوی شیرین کننده های مصنوعی (برای مثال، سوزول) باشند.

(۱۰) فرآورده ها (برای مثال، قرص ها) که مشکل از ساکارین و یک ماده غذایی، نظیر لاکتوز، که برای اهداف شیرین کردن بکار می روند.

(۱۱) مخمر خودهضم کننده و سایر عصاره های مخمر، محصولات بدست آمده از طریق هیدرولیز مخمر. این محصولات موجب تسریع تخمیر نمی شوند و ارزش پروتئینی بالایی دارند. عمدتاً در صنایع غذایی (برای مثال، برای تهیه برخی ادویه ها) بکار می روند.

(۱۲) فرآورده ها برای تهیه لیمونادها یا سایر نوشیدنی ها برای مثال، شامل:

- شربت های طعم دار یا رنگ شده، محلول های قند یا طبیعی یا مصنوعی افزوده هستند، که برای مثال، به آنها طعم برخی میوه ها یا گیاهان (تمشک، انیسون، نعناع و غیره) را بدهد، اعم از اینکه به آنها اسید سیتریک و نگهدارنده اضافه شده یا نشده باشد.

- شربت طعم دار شده با یک فرآورده مرکب اضافه شده از بین شربت ها، پارانگراف (۷) فوق مراجعه کنید)، به ویژه، دارای اسانس کولا و اسید سیتریک، رنگ شده با قند کارائیزه یا اسید سیتریک و روغن های اسانسی میوه (برای مثال، لیموترش یا پرتقال)؛

- شربت طعم دار شده با آب میوه ها که با افزودن ترکیبات (اسید سیتریک، اسانس اسانسی استخراج شده از میوه و غیره) تغییر یافته به مقداری که تناسب ترکیبات آب میوه به گونه ای که در آب میوه طبیعی یافت می شود به وضوح بر هم خورده باشد؛

- آب میوه کنسانتره که به آن اسید سیتریک (به نسبتی که مقدار کل اسید آن خیلی بیشتر از آب میوه طبیعی باشد)، روغن های اسانسی میوه، شیرین کننده های مصنوعی و غیره افزوده شده باشد.

این قبیل فرآورده ها پس از رقیق سازی ساده با آب یا پس از عمل آوردن بیشتر برای مصرف به عنوان نوشیدنی در نظر گرفته شده اند. برخی فرآورده ها از این نوع برای اضافه شدن به سایر فرآورده های غذایی در نظر گرفته می شوند.

(۱۳) مخلوط های عصاره جینسنگ با سایر مواد (برای مثال، لاکتوز یا گلوکز) که برای تهیه "چای" یا نوشیدنی جینسنگ مورد استفاده قرار می گیرند.

(۱۴) محصولات متشکل از مخلوط گیاهان یا اجزای گیاهان (شامل دانه ها یا میوه ها) از گونه های مختلف یا تشکیل شده از گیاهان یا اجزای گیاهان (شامل دانه ها، یا میوه ها) از یک یا چند گونه مختلف ترکیب شده با سایر مواد نظیر یک یا چند عصاره گیاهی، که به این صورت مصرف نمی شوند، بلکه از نوعی هستند که برای تهیه دم کردنی های گیاهی یا "چای" گیاهی مورد استفاده قرار می گیرند (برای مثال، آنهایی که دارای خواص ملین، مسهل، مُدر یا ضد نفخ هستند)، از جمله محصولاتی که گفته می شود سبب تسکین ناخوشی ها شده یا به سلامتی و تندرستی عمومی کمک می کنند.

محصولاتی که دم کرده آنها دارای مقداری از یک ماده موثر درمانی یا پیشگیری کننده برای یک بیماری خاص هستند از این شماره مستثنی می شوند (شماره ۳۰/۰۳ یا ۳۰/۰۴).

همچنین محصولاتی که قابل طبقه بندی در شماره ۰۸/۱۳ یا فصل ۹ هستند، از این شماره مستثنی می شوند.

(۱۵) مخلوط گیاهان اجزاء گیاهان، دانه ها یا میوه ها (کامل، برش خورده، له شده، آسیاب شده یا پودر شده) از گونه های مختلف در فصول مختلف قرار می گیرند (برای مثال، فصول ۷، ۹، ۱۱، ۱۲) یا گونه های مختلفی که در شماره ۱۲/۰۱ درج می گردند، به همان صورت قابل مصرف نیستند، بلکه از نوعی هستند که یا به طور مستقیم برای طعم دار کردن نوشیدنی ها یا برای تهیه عصاره ها جهت تهیه نوشیدنی ها مورد استفاده قرار می گیرند.

به هر حال، محصولاتی از این نوع خاص، اساسی خود را از مقادیر انواع قرار گرفته در فصل ۹ می گیرند. از این شماره مستثنی می شوند (فصل ۹).

(۱۶) فرآورده هایی که اغلب به عنوان مکمل غذایی از آنها یاد می شود، بر مبنای عصاره های گیاهان، کنسانتره های میوه، عسل، فروکتوز و غیره هستند. به آنها ویتامین و گاهی مقادیر ناچیزی ترکیبات آهن افزوده شده است. این فرآورده ها اغلب در بسته بندی هایی عرضه می شوند که دارای علائم محافظت از سلامتی یا تندرستی عمومی هستند. با این وجود، فرآورده های مشابه، که به منظور پیشگیری یا درمان بیماری ها یا امراض در نظر گرفته می شوند، از این شماره مستثنی می شوند (شماره ۳۰/۰۳ یا ۳۰/۰۴).

(۱۷) فرآورده های به صورت گرانول یا پودرهای حاوی شکر، طعم دهند یا ماده رنگی (برای مثال، عصاره های گیاهی یا برخی میوه ها یا گیاهان نظیر پرتقال، انگور، فرنگی سیاه، یا چای اکسیدان ها (برای مثال، اسید اسکوربیک یا اسید سیتریک یا هر دو)، نگهدارنده ها، غیره، از نوعی که برای تهیه نوشیدنی ها مورد استفاده قرار می گیرند، به هر حال، فرآورده هایی که خاصیت شکر را داشت باشند، به حسب مورد در شماره ۱۷/۰۱ یا ۱۷/۰۲ قرار می گیرند.

همچنین موارد زیر از شماره مستثنی می شوند:

(الف) فرآورده های تهیه شده از میوه یا سایر اجزای خوراکی گیاهان شماره ۲۰/۰۸، به شرطی که خاصیت اساسی فرآورده ها به خاطر این میوه ها، میوه های سخت پوست یا سایر اجزای خوراکی گیاهان باشد (شماره ۲۰/۰۸).

(ب) میکرو ارگانیزم های شماره ۲۱/۰۲ که به عنوان مکمل های غذایی برای مصرف انسان عرضه می شوند (شماره ۲۱/۰۲).